

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K

„ „ „ 10 „

Za Nemčijo K 16.60.

Ameriko in inozemstvo K 20.

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriskem in Gradiškanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“.

Na naročilu brez dopolnane naročnine se ne oziramo.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. na desno.

Upravništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Goriški občani!

Pridite vsi na

protestni shod

proti novemu volilnemu redu in statutu za mesto Gorica

v nedeljo, dne 18. februarja ob 10¹/₂ dopoldne

v dvorano „Central“

Narodni odbor.

Evropska vojna 1921-1923.*)

Neznani pisatelj knjige »La guerra d'Europa, 1921—1923« (Založba L. B. A. R., Genova), pravi, da je krečansko vprašanje povod evropski vojni. L. 1915. naneženo Grki kralja Jurja, novi grški kralj pa je v sorodu z italijanskim kraljem. Njegova prva skrb je, da razširi in pomnoži grško vojno mornarico. Tako oborožen in svest pomoči Italije anektira Kreto. Na to izbruhne vojna. Na strani Grške stoje tri demokratične države: Anglija, Francija, Italija. Turške interese zastopajo Nemčija, Avstrija, Rusija. Italija prevladuje na sredozemskem morju vsled tripolitične aneksije in ker je silno razširila svoje brodogradilne zavode. Imajo dva 36.000 tonska avtodreadnoughta, štiri take po 32.000 ton, tri turbinske ladje po 27.000 ton, stare dreadnoughte iz let 1910—1914, tri avto-križarke po 25.000 ton, nebroj torpedovk in številne pomorske aeroplane, ki morejo metati bombe, hujše od strelcov iz 40 centimeterskega topa.

Peppino Garibadij odreže s svojimi prostovoljci Vallone, grško brodogradilno turško v šahu, laško blokira Jadransko

morje pri Otrantu. Laško brodogradilno nadalje naloge poiskati avstrijske ladje na Jadranskem morju, jih prisiliti k boju in jih uničiti, angleško in francosko sredozemsko brodogradilno pa ima nalogo uničiti v zvezi z grško mornarico ladje vzhodno-sredozemske ruske in turške eskadre.

Koncem novembra 1921 okupirajo Grki Kreto. Nekoliko kasneje napove »Trecesarska zveza« vojno demokratičnim državam. Laška mornarica zapusti Tarent in Brindisi ter vozi s polnim parom pod poveljstvom admirala d'Aurija proti Avstriji. Dva dni kasneje se posreči laškemu kapitanu Embriaco, da uniči s svojega aeroplana avstrijsko turbinsko križarko »Wiplinger«. Avstroogrška mornarica bombardira Jakin (Ankono) in obrežje med Rimini in Sinigaglio. Ker se pa bliža laško brodogradilno, se umakne avstrijski general Montefeltre v Pulj, kamor mu d'Aurija sledi. Avstrijski otok S. Dalmatio mu služi za trdno operacijsko bazo.

Med tem napade 18. dec. 1921 avstrijski general Frankenstein z armado Italije na kopnem ob mejni črti Adiž-Pontebba. Laške čete, pomnožene s prostovoljci, se junaško branijo. Avstrijci se morajo umakniti skozi Val Sugana in Val

d'Agordo, vojvoda Ivrejski jih pa v dolini Adiže malodane uniči. General Cavalli prečrta z drzno ofenzivo skozi soteske Nadiže koncentracijo avstrijskih vojnih zborov. Frankenstein mora oddati vrhovno poveljstvo grofu Würmsterju, sam pa odide stražit srbsko mejo. Grof Würmster dobi v podkrepitve 350.000 Rusov ter namerava prodreti čez Furlanijo proti Benetkam, sočasno pa namerava odposlati oddelke skozi dolino Piave in Taljamenta Lahom v hrbet. Slednji so zbrani v Padovi dolini. V zadnjih dneh decembra 1921 prične odločilna bitka. Obe armadi se bijeta z obupno hrabrostjo. Avstrijski in italijanski vladar sta osebno prevzela vrhovno poveljstvo, oba operirata med gardskim jezerom in beneškimi lagunami. Težko topništvo, bombe bljuvajoči aeroplani in vodljivi zrakoplovi in divizija italijanske vojne mornarice se udeležijo boja; poslednjemencvana uničujoče obstreljiva avstrijsko levo krilo. Na najnevarnejšem mestu poveljuje avstrijski cesar Fran Friderik. Po 4dnevni borbi pade junaški branitelj severne meje general Durazzo, njegove čete v Val Sugana in Val d'Agordo so uničene. Obmejne posadke razstrele svoje utrdbe, laška armada se umakne do 150 km dolge trdnjavske črte Monte Baldo-Colli Euganei-Vicenza-Mestre. Tu se uspešno upro nadaljnemu avstrijskemu prodiranju. Podobno se godi tudi nemški armadi, koje prodiranje se ustavi na belgijski in francoski meji ob »železni meji«. Ves svet napeto pričakuje odločilne bitke na morju. Položaj na Jadranskem morju je v l. 1921. neizpremenjen. Avstroogrške čete zmagonosno prodirajo v Srbijo in Črni gori, Turčija dosega uspehe proti Grški, Nemčija zasede Belgijo, Anglija in Francija odgovore na to z blokado nizozemskih pristanišč in z bombardiranjem trdnjave Vlissingen, združena francosko-angleško-grška mornarica pod poveljstvom grškega kralja prične bombardma turških pristanišč ob maleazijskem obrežju. D'Aurija mora naprej; s težkim srcem zapove bombardma Trsta.

20. aprila 1922 zjutraj se prikaže pred Trstom laška divizija treh oklopnih in treh rapidnih križark. Po kratkem, a hudem boju uničijo Lah obo stacijski ladji, ki stražijo Trst, proti poldnevni pozove laški parlamentarni Trst, naj se preda; in drugo jutro prične bombardma. Tu dobi admiral radiotelegram, da je Montefeltre zapustil puljsko luko in se spustil v boj z laško mornarico. Lah zmagajo vsled svojega izbornega oboroženja s topništvom in ker imajo boljše bojne enote; avstrijske oklopnice izginejo druga za drugo v valovih Adrije. Vis je maščevan. Ostanke razbitega brodogradilno beže v Pulj. Rim je razsvetljen: D'Aurija je dosegel eno največjih pomorskih zmag.

9. julija 1922 vrže francoski general Villois pri Belfortu nemško vojaško armado nazaj, dva dni pozneje zaplete angleški admiral Walton združeno nemško-francosko mornarico v boj v Severnem morju. Angleži sicer zgube v tem boju 6 oklopnih in 4 križarke, Nemci pa skoraj vse svoje večje bojne enote. Pri tej pomorski bitki sodeluje tudi Embriaco s svojim aeroplanom. Nekoliko dni kasneje izbruhne ruska revolucija, vsled katere mora car odpoklicati svojo armado v domovino. To prisili Avstrijce, da se umaknejo iz Gornje Italije. Istočasno porine maršal Bahard Nemce iz njihove pozicije pri Toul-Epinal-Longres in prične 14. okt. oblegati trdnjavo Metz. 7. januarja 1923 zavzemajo Francozi zunanji pas utrdb, dva meseca kasneje se Metz brezpogojno uda. Svetovne vojne je konec.

In njeni sadovi? Nemčija odstopi Alzacijo-Loreno Franciji, Avstro-Ogrska izgubi Trentinsko, Kreta ostane Grški, Albanija postane samostojna kraljevina.

Opomba prevajalca:

Fantazija pisatelja je vsekakor bujna. Fantazija našega ljudstva, češ, nekaj bo, kadar pride novi cesar, se krije s to vojno utopijo. Kakor smo videli l. 1911, do kake svetovne vojne res ni tako daleč. Pred pol letom smo bili kakor na vulkanu. In čemu? Zato, da dobi kapitalizem Nemčije proste roke proti kapitalizmu Francije in

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.

(Dalje.)

Ah Vi! Bog Vam je dal angeljsko krasoto, a kje je Vaše srce!

Ves se je tresel, ko je stal pred njo in jo meril od nog do glave z očitajočimi pogledi. Zdal se mu prihajale besede svobodno iz prsi; govoril ni sicer glasno, a z močjo in prijetno mu je bilo govoriti. Medinskaja mu je gledala s povzdignjeno glavo in širokoodprtimi očmi v obraz. Njene ustnice so trepetale in rezke gubice so se prikazale v njihovih kotlih.

»Lep človek mora tudi primerno živeti. In o Vas govorim...«

Foma je prekinil svoje govorjenje in, zamahnivši z roko, je gluho končal:

»Srečno!«

»Srečno!...« je tiho dejala Medinskaja.

Ni ji podal roke; kruto se je obrnil in odšel proč od nje. A že ob vratih se mu je zasmilila in pogledal jo je od strani. Stala je sama v kotu, nepremično so ji visele roke ob telesu in njena glava je bila sklonjena.

Razumel je, da ne more tako oditi, čutil je zadrego in dejal tiho, a brez kesanja:

»Rekel sem morda kaj žalivega, — oprostite! Saj Vas ljubim — vkljub temu,« in vzdihnil je globoko. A žena se je smejala potihoma in čudno.

»Ne, niste me razžalili... Pojdite z Bogom!«

»No, potem zdravstvujte!« je ponovil Foma še tiše.

»Da...« mu je ravnotako tiho odgovorila žena.

Foma je odgrnil z roko biserne niti; zazibale so se, zašumele in se dotaknile njegovih lic. Vztrepetal je ob tem hladnem dotiku ter odšel, odnesši seboj v prsih nedoločno, težko čustvo; srce je bilo v njih, kakor da je zaprto v mehko, a trdno mrežo...

Že je bila noč, luna je svetila in mraz je pokril luže z zastori iz medlega srebra. Foma je šel po trotoarju in razbijal s svojo palico te zastore, ki so žalostno pokali. Sence hiš so ležale na cesti kot črni štirivogelniki in sence dreves, kot fantastični uzorci. In nekteri izmed njih so bile podobne tankim rokam, ki so se brez pomoči oprijemale zemlje.

»Kaj pač dela sedaj?« si je mislil Foma in si predstavljal samotno ženo v kotu tesne sobe vsredi rudečkaste somraka...

»Bolje, da jo pozabim,« si je mislil. A vendar je ni mogel pozabiti, stala je pred njegovo dušo, v kateri je vzbujala zdaj globoko sočutje, zdaj razdraženost in celo jezo. Njen obraz je bil tako žarek in misli na njo tako težke, kakor bi nosil to žensko s seboj v svojih prsih... Voz mu je prišel nasproti, napolnjen nočno tišino z ropotanjem koles na kamenju in z njihovim škripanjem po ledu. Kedar je prišel v trak mesečne svetlobe, je postal njegov širup glasniji in živejši, dočim se je dozdeval v senci bolj zamolkel in težak. Kočijaž in popotnik sta se zibala v vozu in odskakovala; oba sta se kdovezakaj nagibala naprej in tvorila zajedno s konjem eno samo, veliko, črno stvar. Ulica je bila posejana s svetlini in temnimi pegami, a v daljavi je bila tema tako gosta, kakor bi bila cesta zaprta z zidom, ki se dviga od zemlje

do neba. Kar tako je prišla Fomi misel, da ta dva človeka ne vsta, kam da se peljeta in da tudi on sam ne vé, kam da gre. Misli si je svojo hišo — šest velikih sob, v katerih je živel sam. Teta Anžira je šla v samostan, a morda se ne vrne več od tod, umrje... Doma je Ivan, stari, gluhi hišni oskrbnik, kuharica Sekleteja, stara devica, hišina in kosmati, črni pes, ki ima top rilec, kakor som. In tudi pes je že star...

Morebiti bi se bilo res dobro oženiti... je vzdihnil Foma, ko je bil nekaj časa premišljeval.

A postalo mu je neprijetno, da celo smešno ob misli na to, da bi se tako lahko oženil. Lahko bi rekel kumu že jutri, naj mu poišče nevesto in potem bo živel z njim skupaj, v hiši, njegova žena, predno bo pretekel mesec dni. Noč in dan bode pri njem. Ako ji poreče: »Pojdiva na izprehod!« se bo šla z njim sprehajati. Ako bo rekel: »Pojdiva spat!« bode storila tudi to. Ako se ji bode zljubilo, da ga poljubi, ga bode poljubila, tudi če mu ne bode od tega. In če ji poreče: »Nočem, pojdi!« bode razžaljena. O čem bo lahko govoril z njo? In kaj mu bode dejala?... Premišljal je in si predstavljal po vrsti trgoveške hčere, ki jih je poznal. Med njimi je bilo lepih med njimi in vedel je, da bi ga vsaka izmed njih rada vzela. A niti eno izmed njih bi ne hotel videti ob svoji strani kot soprogo... kako sitno in neprijetno mora biti to, kedar dekle postane žena... In kaj govorita novoporočenca po venčanju, v spahici... Foma je poskusil razmišljati o tem, kaj bi rekel on sam v takšnem slučaju in v zadregi se je zasmel, ke rni našel primernih besed. Potem se je domislil Ljube Majakine. Ta bi gotovo izpregovorila prva in govorila v tujih, nerazumljivih besedah. Vedno se mu je dozdevalo, da so vse te njene be-

Anglije. Sedaj so se začasno pogodili, kdo pa ve, ali za vedno? Balkan vrt, skozi desetletja se tam vsako pomlad pričakuje eksplozija, vse države se mrzlično oborožujejo, Nemčija bo predložila novemu »rdečemu« državnemu zboru predlog za novo pomorsko oboroževanje, v Angliji zahtevajo imperialisti za oboroženje kredit 1 milijarde kron, mi spuščamo dreadnoughte v morje in ječimo pod draginjo. Čemu vse to? Čemu visoke carine, čemu politika denarja s tih maloštevilnih kapitalovih magnatov, čemu ta industrijska ekspanzivnost na zunaj, dokler mase narodov nimajo dovolj dela in jela doma?

Brezmiselnost, blaznost, zločinstvo oboroževanja in vojne ni nikdar tako očito, kakor ob taki vojni fantaziji zmage nijanega državnega nacionalista. Zato, da dobi Francija Alzacio-Loreno, Italija Trentino, Grška Kreto in Albanija samostojnost, mora vsa Evropa v ogenj, in zato mora izdihniti milijone ljudi na kopnem in na morju, v gladi, bedi in obupih. Take volne fantazije imajo svoje dobro: One agitirajo proti vojni, proti oboroževanju. Naši klerikalci se navdušujejo zanj in govorijo o laških utrdbah ob meji, ne upoštevajo pa, da ima Italija dovolj dve leti vojaškega dela, da zares podvrže Tripolitanijo.

Ali gotovim ljudem je vseeno: Naj trpe narodi, da le oni dobro živijo. Klerikalizem je bil vedno v tesni zvezi z najpočnejšim kapitalizmom in z najhujšo reakcijo.

K.

MOJA STARA

Izkušnja je in ostane, da je najboljšo sredstvo za odpravo polatnih izpahljajev, za doseg, za ohranitev nežne in mehke kože ter bele polti lilično mlečnato mlo. Znamka konjček tvrdke Bergman & Co., Tetschen a/E. Komad stane 80 vin in se dobiva v vseh lekarnah, mirodilih, parfumerijah in podobnih trgovinah. E. Janova lilična krema „Manera“ slovi radi tega, ker se dobi po uporabi iste jako nežne in bele roke. 1 tuba stane 70 vin. Dobiva se povsod.

Pastirsko pismo.

III.

Nadškof pravi, da časnikom, »proticerkvenim« namreč, pri razširjanju krivih nauk nasprotuje najbolj sv. katoliška cerkev, stebri in temelji resnice; za to se zaganjajo z največjo besnostjo zoper njo, zoper papeža, škofo, duhovne itd. Poslušajte se umazanih sredstev: zavijanja, laži, pretvarjanja, obrekovanja..... Tako ljubeznivo piše nadškof in knez. Ali mu hočemo dokazovati morda, da ni res? Ali naj mu morda navedemo uzroke, zakaj so ti boji zoper cerkev in njene vzdrževalce? Čemu pa? Bob v steno, bob od stene. Katoliški poglavar je tako eno-

stranski, da za ves svet ne bi priznal nič dobrega onemu časopisju, katero ima v mislih. V samih črnih barvah slika to časopisje svojim vernikom, grdi to časopisje, obsoja ga in preklinja. Časnikarji so krivi učenci, lažnjivi apostoli, antikristi so, že davno zapisani v obsodbo, itd. Prijazen gospod naš nadškof in knez!

Potem pa pravi: »Zalibog imamo tudi mi Slovenci že take liste, ki vedoma in nalašč sramotijo in pobijajo sv. vero, katoliško cerkev in njene služabnike, ki priporočajo protestantstvo, moderno protiversko naziranje, ki smešijo procesije in romanje, sv. mašo in zakramente, ki s posebno slastjo blatijo sv. Očeta papeža, škofo in duhovne, ki slavijo španskega anarhista Fererja, da je bil nedolžno obsojen itd.«

Torej tako! Ti listi potemtakem niso nič boljši od onih, na sploh obsipenih od njega. Ravno taki so, kot tisti, ki so pomagali pregnati uboge burbonske kralje. Ubogi slovenski narod! Na romarskih poteh, v procesijah te išče sreča in um ti je dan za te... ali, žalibog, imamo liste tudi že mi Slovenci, ki delajo proti veri, cerkvi, papežu. Torej tudi med Slovenci se širijo taki listi, katerih ne morejo videti na koncu očesa cerkveni poglavarji, torej tudi slovenski narod sprejema vase nauke, katere pobija nadškof, ker misli, da so krivi. S kako umemo, kako goreče seče po njih in jih zameta. Pa niso najslabši oni sadovi, na katere sedajo ose.

»Slabih časnikov ne smemo ne podpirati ne čitati!« Tako ukazuje nadškof. »Slab časnik« je pri njem vsak napreden list. Tudi papež Lev XIII. naj pomaga. Navaja njegovo konstitucijo z dne 25. jan. 1896., kjer prepoveduje one časnike, ki so proti veri, ki »vero ali pravno obnašanje prizadevno napadajo«, to je: napredne liste misli. Groh jih je čitati, kupovati in shranjevati, greh naročevati jih, greh, kaj objavljati v njih, trgovci, ki pošiljajo vanje svoje oglase, grešijo.... Torej tudi trgovci! Lahko je pisati tako pri polnih loncih v palači, težko pa je živeti in se boriti za obstanek. Pobožna želja nadškofa je pač ta: uničiti popolnoma napredno časopisje med Slovenci. Dasi ve nadškof, da se to časopisje niti z daleka ne da primerjati z onimi listi iz splošnosti širih sveta, katere slika uvodoma, vendar je jasno pokazal, kako naj sodi občinstvo o naših naprednih listih. Ne sodite, da ne boste sojeni! Nadškof sodi in obsoja, zametuje napredne liste, prispodablja jih pastirsko pismo z najhujšimi proticerkvenimi listi ter podtika slovenskim časnikarjem reči, katerih niso nikoli zagrešili. Kakor da bi želeli v nadškofijskih palačah, da naj gredo sloven. napredni časniki in časnikarji-antikristi višje ter naj izvršijo isto, kar se jim že tako podtika in s čemur se že tako slepi verniki s.ete cerkve! — Napredno časopisje pojde svojo pot dalje in zanese napredne ideje v vse sloje, v široke mase.... Naj le kričijo in krive palice vih-

tijo! S tem jih samo preganjajo na delo. Pa prav!

Sedaj pa to! Nadškof piše: »Prašali me boste, kateri so pa tisti slabi časniki, katerih se moramo ogibati? Kako ibodemo spoznali, ali smo se pri čitanju časnikov smrtno ali odpustljivo pregrešili? Odgovorim, da sami lahko razsodite po danih Vam navodilih, kateri časniki so vredni obsojbe. Koliko ste se v tem pregrešili, Vam pravi dovolj jasno že Vaša vest. Če pa hočete biti v tej zadevi še bolj gotovi in podučeni, prašajte svojega dušnega pastirja ali spovednika. Ta dva Vam bodeta oziraje se na Vaše posebne razmere in duševno stanje dobro svetovala.«

Aha, aha! Zakaj vendar ne imenuje nadškof onih pregrešnih slovenskih listov, pred katerimi svari svoje vernike? Zakaj se skriva za dušne pastirje in spovednike? Kaj povedo ti svojim vernikom? Kar po vrsti naštejejo popraševateljem slovenske napredne liste: te čitati je greh, kdor jih čita, bo pogubljen. Čitajte »Novi Čas«, pa boste zveličani. No, tak je konec dolge škofove pridige v pastirskem pismu. Nas prav veseli, da je priporočil ravno »Novi Čas«, kakor bomo še slišali iz pastirskega pisma. Zakaj nas to veseli, ni težko uganiti.

Volilni red za mesto goriško.

III.

Pomisliki pri volitvah.

Člen 24.

Ako bi nastali pri volitvi p... ki, o istosti (identiteti) volilca in če bi se mu bila odvzela potem, ko so se imeniki volilca pregledali, pravica voliti, stori komisija, predno dopusti volilca glasovati, naličen sklep.

Koliko imen se napiše na glasovnico.

Člen 25.

Vsak volilec ima pravico napisati na glasovnico toliko imen, kolikor je svetnikov, ki jih je izvoliti v dotičnem razredu. Volilec sme dodati razven imen kandidatov, očetovstvo, posel, častni ali uljudnostni naslov, akademsko čast ter navesti službe, ki jih kandidat vrši; vsaka druga napovedba je prepovedana.

Glasovnice so veljavne tudi tedaj, kadar ne vsebujejo toliko imen, kolikor je svetnikov, za katere ima volilec pravico glasovati.

Glasovnica sme biti pisana, tiskana ali deloma pisana in deloma tiskana.

Ustavljena volitev.

Člen 27.

Kedar ni mogoče takoj prešteti glasovnic, mora predsednik zapečatiti volitveno posodo in vse volilne spise, jih mora oddati v varno varstvo in ustaviti volitev.

Ustaviti volitev se sme samo enkrat in ustavitve ne sme trajati več kakor 24 ur.

Predsednik napove občinstvu uro, ob kateri se volitvena posoda zopet odpre in ob kateri se delo zopet prične.

Če se volitvena posoda ne zapečati ali če se ne napove uro, ob kateri se delo nadaljuje, ali če se delo prične ob drugi uri in ne ob napovedani, potem so vse operacije nične.

Preštevanje glasovnic.

Člen 30.

Glasovnice se preštevajo ob zaprtih vratih v pristojnosti komisijaskih članov in eventuelno vladnega komisarja.

Dva člana komisije vpisujeta v skratinijske imenike, ki se vodijo v dvojniki, v zaporednem številu glasove, ki so jih dobili posamezni kandidati.

Dopustni in veljavni glasovi.

Člen 31.

Volilna komisija odloči, ali je bil glas dopusten in ali so bili glasovi veljavni.

Proti njenim odločbam ni priziva; da so njene odločbe veljavne, je potrebna prisotnost treh članov in nadpolovična večina glasujočih; v slučaju enakosti odloči predsednik ali kdor ga nadomešča.

V rokah magistrata.

Člen 33.

Vsi volilni spisi vštevši glasovnice se morajo odposlati v zapečatenem zavitku občinskemu svetu, ali, če je volitev razdeljena v več glasovalnih oddelkov, osrednji volilni komisiji.

Kdo je izvoljen?

Člen 36.

Smatrajo se za izvoljene tisti, ki so dobili nadpolovično večino veljavnih glasov; če je dobilo tako večino glasov več oseb, kakor se jih je moralo voliti, se smatra za izvoljene tiste, ki so dobili večje število glasov in ob enakosti glasov odloči žreb, ki ga dvigne predsednik komisije ali kdor ga nadomešča; kedar prvo glasovanje nima takega izida, se vrši ožja volitev, ki jo je napovedati tekom osmih dni. Predsednik volilne osrednje komisije naznaní ožjo volitev, ko proglašá izid prvega glasovanja ter navede ime kandidatov, ki so v ožji volitvi, kakor tudi dan, kraj in ura za novo glasovanje.

Rekurzi proti veljavnosti volitev.

Člen 39.

Rekurzi proti veljavnosti volitve (izvoljivosti, izključitve, izvzetja izvoljenca) ali proti volilnim operacijam se morajo vložiti potom municipija tekom osmih dni po proglasitvi volilnega izida občinskemu svetu, proti kojega odločbi ni priziva.

(Dalje v prilogi.)

sede tuje tudi nji in da ne govori tega, kar bi moralo govoriti dekle njene starosti, njene zunanosti in njenega rodu.

Tu so se ustavile njegove misli pri Ljubinih tožbah. Začel je iti tiše, čudeč se temu, da mu pripovedujejo vsi ljudje, katerim je bližnji in s katerim mnogo govori, vedno le o življenju. Oče, teta, kum, Ljuba in Sofja Pavlova, — vsi ti so ali učili ga, umevati življenje, ali pa so mu tožili o njem. Domislil se je besed, ki jih je bil izrekel tisti stari na parobrodu o usodi in mnogo drugih opazk v življenju, očitani in bridkih pritožb, ki jih je bil slišal od drugih ljudi.

»Kaj se pravi to?« si je mislil, »kaj je življenje, če ga ne tvorijo ljudje? A ljudje govoré vedno tako, kakor da to niso oni sami, marveč še nekaj drugega razven ljudi, kar jim brani, živeti. Morebiti je to vrag?«

Plaho čustvo strahu je objelo Foma, zdrznil se je in se naglo ozri. Na cesti je bilo prazno in tiho; temna okna so zrla mrko v nočni mrak in za njim je šla njegova serca ob zidih in plovih, korak za korakom.

»Izvošček!« je zaklical glasno in požuril korak. Senca je vztrepetala ter se plazila za njim, plaho, črna in molčeca. Foma je bilo, kakor bi čutil za seboj mrzel dih in kakor bi ga dohitelo nekaj ogromnega, nevidnega in strašnega. Prestrašen je skoro stekel proti vozu, ki je glasno pridrdral iz teme in ko se je vsedel vanj, se ni mogel ozreti nazaj, dasiravno se je hotel.

Teden dni je bil pretekel po pogovoru z Medinsko. Jena slika je bila noč in dan neprenehoma pred Foma. Ono dušo in vzbujala v njem mučno čustvo nekake plahote. Hotel je iti k nji in tako je hrepenel po nji, da so ga boleli vsi udi od srčne želje, da bi bil iznova v njeni bližini. A molčal je otožno, nosil mračen obraz in ni se hotel udati svoj želji, vglabljal se marljivo v svoje

opravke in razgreva je v sebi srd proti ti ženski. Čutil je, da bi ne bila več takšna, kakoršna je bila, predno jo je zapustil, ako bi jo sedaj posetil; po njenem razgovoru z njim se je moralo v nji nekaj izpremeniti in nič več bi ga ne vzprejela tako prijazno, nič več bi ga ne očarala z jasnimi nasmehom, ki je vzbujal v njegovem srcu čisto posebne misli in nade. Ker se je bal, da ne bode več tako, ampak kako drugače, se je zadrževal in mučil.

Delo in hrepenenje po ženski pa ga ni oviralo, da ne bi razmišljal o življenju. Ni več modroval o ti uganki, ki je že vzbujala nemirno čustvo v njegovem srcu; on ni znal modrovati. A začel je pozorno poslušati vse, kar so ljudje govorili o življenju in prizadeval si je, da bi si zapomnil te besede. Ljudje so bili spretni, lokavi in pametni; on je to videl. V vseh opravkih z njimi je bilo treba oprezno postopati; to je razvidel. Kedor je bil z njim v kupčijski zvezi, je moral biti vedno previden; vedel je da v važnih zadevah nikdo izmed njih ne pove tega, kar misli. Pozorno jih je opazoval in čutil, da njihovim vzdihom in tožbam o življenju ne veruje. Molče, s pogledom, polnim suma, je zrl na vse in tanka guba je začela rezati njegovo čelo.

Nekoč mu je rekel kum jutraj na borzi:

»Avanji je prišel... kliče te... Pojdi zvečer k njemu, a glej, da se ti jezik ne zrahlja... Ananij te bo vlekel zanj, da mu izblebeteš kakšno kupčijsko tajnost. Zvit, star vrag... pretkan lisjak, ki obrača oči v nebo, a z rokami ti seže pod pazduho, da ti potegne denarnico iz žepa... Pazil!«

»Ali smo mu kaj dolžni?« vpraša Foma.

»Gotovo! Barka še ni plačana... pa tudi precej drv smo nedavno dobili od njega. Ako hoče imeti vse naenkrat, ne daj mu. Rubelj je lepljiva stvar; bolj ko ga obračaš v roki, več kopelj se bo obesilo nanj... Rubelj,

to je kakor dober golob malo v zrak poleti, pa privede celo jato s seboj v golobnjak.«

»Kako pa naj mu ne dam, ako bode zahteval?«

»Naj le jeka in prosi; ti mu pomagaj tuliti, a denarja mu ne daj...«

»Bom že šel,« je rekel Foma.

Ananij Savvič Ščurov je bil bogat trgovec z lesom. Imel je ogromno žago, gradil barke in odpošiljal splave. Bil je v kupčijski zvezi z Ignatom in Foma je bil večkrat videl velikega starca, ki je bil raven, kot jelka in imel veliko, belo brado in dolge roke. Njegova velika, lepa postava z odkritosrčnim licem in jasnimi očmi je vzbujala v Fomi čustvo spoštovanja do Ščurova, dasiravno je slišal praviti, da ta »pogozdnik« ni obogatel od poštenega dela in da ne živi »prav« na svojem domu, v oddaljenem selu nekega gozdnatega okraja. In oče je pripovedoval Fomi, da je Ščurov v svoji mladosti, ko je bil še reven kmet, nastanil v koči na svojem vrtu kaznjence, ki mu je delal ponarejene denarje. Odtistihdob je začel Ananij bogateti. Nekoč pa mu je koča pogorela in našli so pod njenimi ostanki sežgano človeško truplo z razbito glavo. V tistem kraju so govorili, da je Ščurov sam umoril svojega delavca in ga nato sežgal. Podobne stvari so se dogajale več nego enkrat pri zastavnem starcu; a takšne povesti so krožile med ljudstvom o mnogih izmed mestnih bogatinov; — da so namreč vsi nakopičili svoje milijone z ropom in umorom, posebno pa z razpečevanjem ponarejenega denarja. Že od mladih nog je poslušal Foma te legende, a nikdar ni razmišljal o tem, če so resnične ali ne.

(Dalje prih.)

Potrjevanje volitev.

Člen 40.

Občinski svet potrjuje volitve v 15 dneh potem, ko so bile končane; predsednik objavi izid in izda izvolencem nalogo potrditilo.

V tem oziru odloči občinski svet, ne da bi bil dopusten rekurz.

Tak je torej nov volilnik za mesto! Dolgo časa so ga »gruntali«, slednjič so »zgruntali« takega, da bi mogli po njem za vedno gospodovati na magistratu. Lahki. Vse dolžbe so prirojene tako, da gledé volilnega postopanja odločuje vsem le magistrat po svoji volji.

Če bi se uzakonil nov načrt mestnega štatuta in volilnika, to bi triumfovali magistratovci! Ali to se ne sme zgoditi in se ne zgodi.

Gledé volive po tem načrtu sporočamo se to: **Goriški meščani bi volili nekateri po TRIKRAT, drugi dvakrat**, kdor je volilec v prvem ali drugem razredu, voli potem tudi v tretjem in na to še v splošnem, četrtem razredu. Tako glasi volilnik. Kdor ni meščan pa če plačuje tudi toliko davka, da bi moral biti volilec I. ali II. razreda, voli šele v tretjem in potem v četrtem.

Lah, 24 let star, ki ne plačuje nobene davka, pa je meščan, voli v tretjem kot meščan in potem v četrtem razredu; slovenski mladenič 24 let, ki pa ni meščan, voli le v splošnem razredu.

Po trikrat in dvakrat bi letali Lah na volišče, Slovencev bi bilo za trikratno pot nabrže le malo, za dvakrat tudi ne preveč, še za enkrat bi onemogočil magistrat kateremu Slovencu bi le mogel pot na volišče.

Takemu načrtu, takemu nesramnemu početju nasproti Slovincem mora veljati boj vseh goriških Slovincem! **Po njihovi delih jih poznamo!**

Občani slovenski! Jutri na shod v »Central«, da povemo gospodujoči laški kliki, da iz te moke, katero so dali v deželno hišo, ne bo kruha!

Izidor po 1. K. Še enkrat vsem presrečna invala.

Iz Podgora. — V gostoljubni hiši br. staroste Al. Bander nabrala grona Mar. Komavli za družbo 5 K 15 v. Iz nabiralnika pri g. Bregantini 6 K 20 v. Živio!

Za otroški vrtec na Blatni je daroval g. Ivan Skandera, mostovni mojster 5 K.

DOPISI.

Iz slovenskega okraja.

Iz Ajdovščine. — Pri nas se bližajo občinske volitve, pa se le malokdo zmeni za nje. Volilni imenik je sicer že izpostavljen, a pregledal ga je le eden in še temu ni bilo treba; boljše bi bilo, da bi se brigal za svojo »betelemsko štalco«, tako namreč imenujejo klerikalec samji svoj kat. dom.

Tam gor so se že vse »zgrinili« za kandidate. Župana, ki je do sedaj delal v prid občine, nočejo; postavili so si na tihem drugega, ki naj bi vodovod zaprl in zopet zabijal »pumpe« v tla in ki naj bi mesto električnih žarnic obesil »laternice« po voglih. Za podžupana in druge odbor-nike naj bi bili slavnoznanj možje, trd-glavega kalibra, ki bi znali imenitno pri-kimavati. Na dan slavnostne inštalacije novega klerikalnega župana, bi prikora-kali pred županovo hišo v gosjem redu, v salonskih sukniar in s papežev bändero (ker slučajno nimajo še telovadbe, krojev in zastave) štirje čvrsti čuki (po krščan-sko prestavljeno) »Orli« — njim na čelu Marko — in bi tam zaorili svoj krepki: »Živio Eseles!«. Za govornika bo menda »učena glava majhen mož«, ki je tako ča-stno rešil svojo nalogo pri otvoritvi kr-ščanskega doma, ali pa oni, ki ima tako »majčkena učka«, če ne bi slučajno tele-grafirali po onega krščanskega študenta iz Šturij, da bi govoril v imenu Kršč. dij-zveze, ko že ni mogel govoriti po občin-skih volitvah v Šturjah, kjer je moral nje-gov oče prepustiti županski stolček na-prednemu možu.

Za »finale« bi klerikalen »tamburaški zbor« — obstoječ iz samih otrok — zasvi-ral krščansko himno: »Čuk se je oženil-tri-la-la«; saj imajo že svoje vaje na Ma-kovčovi žagi. Potem bi bila na programu bakljada, pijača, ples na katoliški podlagi, tepež in pritaženo zaljubljenost vzdihova-nje »Sov« in Marijinih hčera po »komunu« in zavladal bi božji mir preko ajdovskih streh.

To bi bilo glede volitev; pa imamo še nekaj g. urednik. V nedeljo si je naš gosp. Rejc dovolil po prečitnem pastirskem li-stvu izluščiti par stavkov iz »Naše bodoč-nosti«, kjer se razpravlja o budizmu, se jezuitsko razburil, ter svaril krščanske žene radi otrok, češ, glejte, kak slab nauk učijo »Sokoli« našo mladino. No, Rejca s te strani že poznamo. Pa tudi oni ne spre-obrne Ajdovcev. — Sicer pa Vas g. Rejc pošljemo kmalu v Šebrelje, da boste po-magali cerkev raztegovati; kajti za kate-heta na gimnazijo Vas tako ne sprejmejo več. Huda se vam piše, g. Rejc, pustite Ajdovce v miru! Če ne znate kaj drugega pridigovati, Vas bomo mi naučili, kakor smo Vašega prednika, kateremu še sedaj jeza in žalost jetra je, ko se spomni na-predne Ajdovščine.

Iz tolminskega okraja.

Na Volarih: Za popravo mostu čez Sočo, katerega je nam pokvaril vihar, je nam daroval g. Leop. Jonko iz Boveca 10 K, za katere se mu najtopleje zahvalju-jemo. Obenem prosimo slav. občinstvo, naj bi nam z malimi darovi pomagalo za zopetno popravo mostu. Pošiljate naj se pošljejo občin. zastopniku Andreju Sovdati.

Domače vesti.

Danes družabni večer v Trgovskem domu!

Goriški deželni zbor danes popoldne ne bo imel seje. Prišel je namreč v Gorico ministerski tajnik dr. Atter pl. Waltrecht

radi vodopitnega zakona, ki je predlo-žen pravnemu odseku. Ta odsek ima seje in vladni odposlanec prisostvuje tem se-jam. — Seja dež. zbora bo tekoni prn. tednia.

Naslov tolskega svetnika je dobil g. prof. dr. Fr. Kös v Gorici povodom svo-lega umirovljenja.

Darovi za »Dlaško kuhinjo«. — Žu-panstvo v Kobaridu je poslalo letno pod-poro 50 K. Na račun mesečnine je prišlo 5240 K.

Promocija. — Slov. akad. društvo »Ilirija« v Pragi naznanja, da bo nšega starešina g. Tone Delak iz Trsta promo-viran v soboto 17. febr. na češki univerzi v Pragi doktorjem prava!

Naš rojak, profesor, arhitekt dr. Maks Fabiani, na tehniku na Dunaju, je praznoval 15. t. m. svoj desetletni jubilej. Umjetniku želimo, da doživi še mnogo ju-bilejev na polju umetnosti!

Pogreb... Solnce sije, lasno je nebo kot ribje oko, pomladanski dan. Novo živ-ljenje diha narava. Na tak dan so položili v Gorici v grob truplo akademika Bene-dikta Grudna. Zbralo se je v zadnje spremstvo njemu nekaj ljudi, po večini akademiki, zapeli so mu pevci ginjaivo nagrobnico, kaplan s Travnika je molil, oče, brat in sestra pa so jokali, da je pre-tresalo srca navzočim... Zagrnjena je gruda in on v miru počiva... Nad njim solnce, sveže življenje.

Bolniško podporno društvo za slo-vanske visokošolce v Gradcu. — Še pred nekoliko leti je bil slovenski dijak v Gradcu sam sebi prepuščen; nihče se ni brigal zanj v slučaju bolezni, nihče mu ni pomagal. Leta 1896 se je ustanovilo v Gradcu bolniško podporno društvo za slo-vanske visokošolce, ki je pod nadzor-stvom akademičnega senata graškega vseučilišča. Po pravilih tega društva zdravijo društveni zdravniki člane brez-plačno, zdravila jim pa plača društvo. V bolnišnici imajo v 2. razredu za 2 tedna vso oskrbo, ako morajo ostati dalj časa, plačajo samo 3 K na dan mesto 7 K. De-narne razmere ne dopuščajo, da bi moglo društvo v tem oziru vselej primerno pod-pirati visokošolce, zato prosimo vse one, ki jim je do zdravja in napredka slovan-skega dijaka v Gradcu, da nam z denarno podporo priskočijo na pomoč. Darovi naj se pošiljajo na naslov: Kranken-Unter-stützungs-Verein slavischer Hochschüler in Graz, Universität.

V sedmem in osmem slov. razredu na tukajšnji gimnaziji je padlo prvi seme-ster nenavadno dosti dijakov. V osmi jili je padlo od 27 dijakov 11; v sedmi od 32 jih je padlo 8. Kaj takega ni bilo kmalu na gimnaziji. Vse te slabe rede, izvemši menda pri treh (v osmi) je napisal profe-sor matematike in fizike znani zagriženi klerikalec Pavlin. V osmi je razrednik pa si ni upal razdeliti spričeval, jih je delil ravniatelj; zbežal je. Ali ga je giala slaba vest? — Radi teh neuspehov bruha laž-njivi »Novi Čas« ogenj in žveplo na di-jake. No, ogenj in žveplo zasluži Pavlin; ga že dobi pa z druge strani.

48. glavna skupščina Matice Sloven-ske se bo vršila dne 17. marca 1912.

V Vrtovinu je bil izvoljen 15. t. m. so-glasno županom Jožef Čermelj, prejšnji župan — vrh naprednjak. Čestitamo!

Boj delavcev v ladjedelnici v Trzinu za skrajšanje delovnega časa. — Hoteli so skrajšanje četrte ure. Vodstvo je reklo, da privoli le proti primernemu znižanju dneve. V četrtek so šli delavci z dela četr-t ure prej, četudi ni bilo še nikakega sporazuma z vodstvom. Vsled tega je vod-stvo izprilo 1800 delavcev. Obrnili so se na politično oblast, da bi posredovala. Vršijo se shodi. Upamo, da se stvar po-ravná ugodno za delavce.

Primorski list hoče nafarbat svoje bralce, da ga priporočá nadškof in knez, ki priporočá katoliške liste v svojem pa-stirskem listu. Ali res je le to, da nadškof in knez ne priporočá ne »Gorice« ne »Prim. lista«. Najbrže ju ne smatra za ka-toliška lista. Saj sta Gregorčičeva!

V nadškofovem pastirskem pismu je zapisano v prvem delu, v šestem poglavju od 40.—42 vrste to-le: **Hi koncu vam pri-**

poročam se »Katoliško tiskovno društvo«, ki v Gorici izdaja znani list in širi dobre knjige.

»Novi Čas« je hitro zagrabil te nad-škofove besede pa zapisal to-le: »Ta »zna-ni list« dragi čitatelj, je naš »Novi Čas«, ki ga izdaja »Katoliško tiskovno društvo«. Tako je — pastirsko pismo nadškofa Sedeja je prav fino zavrglo oba Gregor-čičeva lista. Katoliški list na Goriškem je samo »Novi Čas«! Ta je katoliški, dika katoliških listov! Tega priporočá nad-škof in knez dovoli očitno.

Na goriškem magistratu: Slovenec potrika na okence urada. Odpre se. Slo-venec: Bi rad plačal to in to. Laški urad-nik jezho: Va te far... zaloputne. Čez čas se odpre: Sei corone! Slovenec plača. Okence se zaloputne in notri se še pri-merno zrepenti uradnik nad »ščavom«. Lepa sličica z magistrata. Vsa čast župa-nu Bombignu, katerega se drži dvatisoč-letna kultura. — Na magistratu so s Slo-venec še toliko surovejši, ker pomagata Bombignu, Venerijem, pokonci Gregor-čič in Šusteršič.

V Kobaridu so igrali v nedeljo v pro-storih hotela Devetak igro »Sin«. Igra je prav dobro uspela. Občinstva je bilo pol-no. Igralci so igrali prav izvrstno.

Nov vojaški zakon in pelagra. — V deželnoobrambnem ministerstvu se je vr-silo posvetovanje o olajšavah, ki naj se dovolijo mladeničem iz onih krajev, kjer je pelagra. Novi vojaški zakon se bo ozi-ral na sklepe tega posvetovanja.

19. pešpolk pride prihodnji mesec z Dunaja v našo deželo ter se nastani po batalijonih v Sežani, Tolminu in Kobaridu.

Predpust v »Novem Času«. — Slo-veško je hotel končati urednik »Novega Časa« letošnji predpust. Ker je že priznan velikan na polju najrazličnejših ugank, je dobil od odbora »Kat. tiskovnega društva« izrečno milostno dovoljenje, da se še en-krat splaši. In res! Na predpustni četrtek je sezidal kaprol za sveto stvar stolp, po-stavil od vznožja do vrha 25 stopnic (25 zato, ker cika; da jih toliko večkrat za-služiš s palico) in izjavil, da treba dobiti mesto stopnic toliko črk, ki naj značijo, pravilno postavljene, željo vsakega reše-valca kaprolovih ugank. Da ne bi rešila »Soba« tako hitro te uganke, ni navedel »novočasni« uganekar nobene črke, češ, uganj brez vsake podpore. Potrudili smo se in evo naše rešitve. Ako greš po stop-nicah gor, bereš željo: **»Da bi kaprol ga-lomil naprej šek, in ako greš po istih stop-nicah navzdol, bereš: »da bi jih kuhel gor-ke gorkeje«.** Póvsod je 25 črk. Nismo mi-slili, da zna biti uniformiran časnikar z dvema zvezdama pri tem postu tudi poe-tičen; saj mu je celo rim »ratala«.

Zelja z gimnazije. — Ena miza za prodajo kruha dijakom v medčasu učnih ur ne zadostuje. Trebalo bi vsaj 2 mizi. Želijo tudi, da bi se prodajalo sadje in drugo ne le kruh. — Kdor je poklican, da to uredi, naj stori, kar se mu zdi prav.

Na zrebanju v četrtek državne ob-brodelne loterije je glavni dobiček 200.000 K zadela št. 12782, 50.000 K št. 5693, 30.000 K št. 467395.

Česká Beseda, Dalmatinski Skup. Slovanska Čitalnica in Hrvatsko društvo »Strossmayer« v Trstu priredijo veliki slovanski ples, ki se vrši dne 24. februarja 1912. v vseh prostorih »Narodnega Doma« v Trstu. Začetek ob 9. zveer.

Nemška klerikalna predavanja v Go-rici. Neko društvo je poslalo svojega člo-veka v Gorico, da predava tu. Sedaj so predavanja »pri treh kronah«. Predava-nje se je vrstelo tudi o »Posannu«. Sedma »posanna« pomeni »Weltgericht, Das Neue Jerusalem«. Ni dosti, ali nekaj ljudi, le hodi poslušat klerikalnega predavatelja. — Društvo, ki ga je poslalo, mora imeti dosti denarja. Kar dobi na koncu vsa-kega predavanja, je vsakič se za zajutrek premalo.

Španski sleparji se zopet oglašajo ter pošiljajo pisma v naše mesto in na deželo, v katerih pripovedujejo znane »storije« o skritem zakladu. Nič več in nič manj kot 1.200.000 frankov ima spravljenih ubogi španski jetnik v Madridu na neki postaji na Francoskem. Naj mu pride usmiljena

Moll-ov Seidlitz-prasek

je za na kolodcu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dra-stičnimi čistil. kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2—
Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Moll-ov Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolečine elajajoče in okrepajoče. sta-roznanno sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 2—
Na prodaj po vseh lekarnah in mirodlinicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in. kv. dvorni založnik, Dunaj.

Tuchlauben 9.
Zaloge v Gorici v lekarni: A. Girioncoli, v vnanjostski G. Cristofaletti.

Družba sv. Cirila in Metoda.

V Podgori sta priredili Ciril-Meto-dova podružnica in »Sokol« v soboto 10. t. m. plesni venček, kateri je bil izredno dobro obiskan. Vse točke, ki so bile na dnevnem redu, so se izvršile v najlepšem redu. Posebna zahvala gre za to v prvi vrsti gospodčinam in bratom Sokolom, ki so nas s svojimi sigurnim nastopom pri skupinah naravnost iznenadili. Od tako mladega Sokola res nismo pričakovali toliko. Le tako naprej! — Ne smemo zabiti tudi br. Slamiča in Mil. Klančiča, ki sta dvorano tako lepo okrasila. Zahvaljujemo se tudi vsem onim gg., ki so preplačali vstopnino, oziroma plačali, čeravno se niso udeležili. To so: g. Nemeo Jož. 10 K, Grofica Elvira Attems 6 K, g. Al. Sla-mič 12 K, g. Ant. Klavžič župan, g. Mer-molja Fr., g. Jarc Angel, g. Brešan Fr. trgovec, g. Bander Alojz in g. Svecerič Iv. po 3 K, g. Furlani Stej., g. Bizaj Ev-gen, g. Batelj Fr., g. Nemeo Stej., g. Si-gismund Terpin in g. Klavžič Jakob po 2 K, g. Novotny Jožef, g. Kös Iv. in g. Nanut

Dobro tek!

Zbirav železce imamo in nimamo več bolečin ne tlačenja v želodcu, svetinjemo, da jih poskušamo, one odpravo zadržanost in pospešijo prebavo. 6 škatel franko 4 krone. Izdelovatelj samu lekarnar F. V. Feller, v Stubici, Elsa-trg št. 26a (Hrvatsko).

„ZAOBLJUBA“

Svojo ženo je hotel zastrupiti. Tragikomeden dogodek. — V neki vasi blizu Maribora se je bila razširila vest, da je hotel neki posestnik zastrupiti svojo ženo iz ljubosumnosti. Vest se je širila, varstvena oblast jo je slišala in poklican je bil pred preiskovalnega sodnika mož, osumljen, da je natrosil strupa v vino ter ga dal piti svoji ženi. Osumljenec je indignerano zavrnil, da bi on hotel zastrupiti svojo ženo. Povedal pa je to-le: On ima kravo, kateri je dal »ljubavne pijače«, da bi ne bila tako hladna kakor doslej nasproti biku-plemenjaku. Vinsko steklenico je napolnil z vodo in nasul vanjo kanjaridskega praška. Mišlil je, da bo to pomagalo kravi. Malo te pijače je ostalo v steklenici; žena je poslala svojega otroka s to steklenico po vino. Krčmar je nalil vino in tako je dobila žena vino z ljubavnim praškom vred, ki je bil že poprej v steklenici. Zaslišane so bile priče in izvedenci so povedali, da se daje taka »ljubavna pijača« flegmatičnim kravam. Sodnija je ustavila postopanje radi poskušnega zastrupljenja, preganjala pa je moža radi prestopka proti telesni varnosti in ubogi mož je bil kaznovan na 5 dni zapor.

Veliki vojaški manevri na Tirolskem bodo letos koncem avgusta, in sicer ob meji južni in zapadni. Vse vojaštvo Tirolske dežele se udeleži teh manevrov.

Kanoni in aviatika. — Od 1. marca dalje se bodo na Francoskem na ukaz vojnega ministra vršile artilerijske vaje s sodelovanjem aeroplanov. Oficirji v aeroplanih bodo naznanjali smer, kam treba streljati. Po teh vajah se ustanovijo za artilerijo posebni aviatični oddelki.

Med češkimi in nemškimi socialisti na Dunaju. — Pri bližnjih volitvah v dunajski mestni zastop postavijo češki socialisti svoje kandidate ter nočejo podpirati nemških socialistov.

Izseljevanje in ojačenje Slovanstva. — Zadnja leta se izseljuje največ ljudi iz Italije in Avstro-Ogrske. Po uradnih zapiskih se je izselilo leta 1909 čez 625.000 Italijanov in čez 260.000 Avstrijcev in Ogrrov. Izseljenci pošiljajo navadno svoje prihranke v staro domovino svojcem, ker pač v Ameriki ni varno imeti pri sebi večje svote denarja. V Italiji se ceni svota tega denarja na leto 650 milijonov. Razmeroma visoka je tudi svota, ki jo pošiljajo vsako leto avstrijski izseljenci v domovino; posebno veliki so n. pr. prihranki poljskih in rusinskih delavcev iz Nemčije. Končno se vrnejo izseljenci s prihranki sami nazaj v staro domovino. V prvih desetih mes. lanskega leta se je izselilo preko obmejne postaje Tešin ob češko-saški meji 13.000 ljudi, vrnilo pa se jih je 18.000. Že več let se opazuje, da je vračajočih izseljencev več, kot onih, ki se izselijo. Pri izseljencih se opazuje glede narodnosti sledeče: Slovani se vrnejo v staro domovino, kakor hitro so si kaj več prihranili. S tem se tudi kaže slovansko domoljubje. Drugače je pri Nemcih in Madžarih. Ti vprašajo le redkokdaj po stari domovini; če se jim le količkaj dobro godi, izvajajo še celo svoje in prijatelje preko luže v Ameriko.

S kakimi poklici se peča avstrijsko prebivalstvo. — Od 26 milijonov prebivalcev v naši državni polovici se peča 137 milijonov ljudi s poljedelstvom, 7 milijonov z industrijo, 26 milijonov je pri trgovini in prometu, 08 milijonov je penzionistov, 264.000 jih služi aktivno pri vojakih in 873.440 prebivalcev ima svobodne poklice ali pa je brez njih. V ogrski polovici, katera ima 19 milijonov prebivalcev, se jih peča s poljedelstvom 132 milij., 26 milij. jih je pri industriji, 1 milijon pri trgovini in prometu, 572.309 jih je v javni službi, 268.437 jih živi od vlog in pokojnine in 151.296 jih služi pri vojakih. V Bosni in Hercegovini pa se peča 88% vsega prebivalstva s poljedelstvom.

42 milijonov v zraku. — »Fremdenblatt« poroča, da je povišanje cen za smotke in smodnice dalo naši državi lanske leto 12 milijonov več dohodkov nego je bilo preračunjenih; preračunjenih je bilo 30 milijonov.

66119 oficijantk je v poštno-brzojavni službi. Možiti se ne smejo. Raditega so poslale deputacijo k članom parlamentarne komisije za državne nastavitve s prošnjo, da se uniči prepoved, po kateri se doslej niso smele omožiti. Poslanci so obljubili, da tih bodo podpirali v tej želji.

Književnost.

Napredovanje naroda se mora vršiti na vseh poljih, tako v praktičnem gospodarstvu, politiki in v socialnem gibanju, kolikor na šolskem, umetniškem in književnem polju. Narodovo življenje nam podaja v rešitev toliko težavnih in kompliciranih vprašanj, da jih ne moremo rešiti drugače, kakor da se skušamo vanja poglobiti in razbrati bistveno in trajno od postranskega in začasnega. To se pravi: Znanstveno moramo proučevati n. pr. pomen izseljevanja, otroškega dela, gospodarstva, prirodnih prikazni, pravnih običajev, socioloških dejstev, pomen lepe književnosti, šolstva itd. V vsa ta vprašanja nas uvaja »Veda«, dvomesečna revija za znanost in kulturo, ki izhaja sedaj že v II. letniku pod uredništvom naših najboljših znanstvenikov, in ki si je priborila takoj v prvem letu mnogo ugleda. Žalibog moramo zopet konstatirati, da se slovensko razumnštvo ne zaveda svoje dolžnosti napram taki reviji, t. j. da se ne zaveda pomena izobražene inteligence. Veliko število oseb, ki igrajo v javnosti vodilne instrumente, mnogo mlajših vseučiliških absolventov, mnogo učiteljstva, uradništva in dr. pogrešamo med naročniki. Jako slabo n. pr. je zastopano tržaško občinstvo, pa tudi Ljubljana je jako zaostala. To bi se moralo izboljšati. Znanstvenost »Vede« nima nič šolskega na sebi, ona je vseskozi poljudna, in je v ozkem stiku z vsemi problemi Slovanstva in Jugoslovanstva.

1. šte. II. letnika je prinesla naslednjo vsebino: B. V.: Zinski dnevi v Peterburgu. Ferd. Seidl: Mehanika duševnega delovanja. (Dalje prih.). Dragotin Lončar dr.: Adolf Fischhof. Milko Brezigar dr.: Konjunktura, kriza in depresija. + Josip Vošnjak dr.: Južnoslovanski spomini. The Slave Scholar: Angleška knjiga o južnih Slovanih. Gradivo. Ivan Prijatelj dr.: Iz življenja kranjskega literata. Pregledi in referati: Država in družba. — Pravo. — B. V.: Radič: Savremena ustavnost. — B. V.: Kelsen: Hauptprobleme der Staatsrechtslehre. — Narodno gospodarstvo. — V. K.: Socialopolitični pregled. — Zgodovina. — V. K.: Kos, Gradivo k zgodovini Slovencev. — Politika zgodovina. — B. V.: Češka politika. — A. O.: Michels, Russland als Vormacht. — Dokumenti. — B. V.: Iz dnevnika Crispija. — V. K.: Spomini socialistinje. — Pregledi revij. — B. V.: Revue des sciences politiques. — Kultura. — J. A. Glonar: Slovensko slovstvo. — I. H. Z.: VIII. razstava. — Kidrič: Časopis pro moderni filozofii. — Prirodoslovje. Slovstvo. — Ferd. Seidl: B. Baebler, Kemija. Hinterlechner: Herle. Kemija. — Publicistika in polemika. — Bogumil Vošnjak: Odgovori I.

Vsak zvezek obsega najmanj 6 tiskovnih pol velike osmerke, v lepi tiskarski opremi (naslovni list je narisal Saša Šantel) in stane 1 K 7 vin., na leto 8 K, za dijake 5 K. Naroča se pri upravi »Vede« v Gorici, Gosposka ulica št. 7 in, izvzemši Trst, pri vseh knjigarnah.

Poslano*).

Gosp.

M A C A R O L U

učitelju-voditelju

V

Tomaževici.

V »Soči« z dne 10. t. m. šte. 17. ste priobčili dopis »Iz Gabrovice«.

Ker sodi občinstvo, da je žaljiva vsebina posebno začetkoma dopisa naperjena na mojo osebo, se smatram opravičeno žaljenim.

Pozivljam Vas tedaj, da v eni prihodnjih dveh številkah, t. j. v šte. 21. ali 22. tega lista podate izrezo izjavo, če ste mislil v omenjenem članku mojo osebo, sicer bodem prisiljen smatrati, da velja žalitev meni, ter storiti primerne korake.

Milan Vovk,
nadučitelj.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Pripomoček za štedenje

so praktične

MAGGI-jeve kocke

a 5 h

za 1/4 litra

najboljše goveje juhe.

Ime MAGGI jamči za skrbno pripravo in izvrstno kakovost.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglaševalec se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih uspehi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

JAKOB ŠULIGOJ, urar

v Gorici, Gosposka ulica št. 25
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih preciznih ur ter razne srebrne in zlate predmete kakor: verižice, obeske, prstane, uhane itd. Za vsako popravilo se jamči.

Mihael Turk, brivec na Kornu 6, se priporoča sl. občinstvu za mnogobrojni obisk. Za točno postrežbo in skrajnost se jamči.

Slovenska šivilja se priporoča cenjenim damam in gospicam. — Izdeluje obleka in kostume po najnovejši modi Josipina Bregentič, ulica Caserma št. 5, III. nad

Knjigoveznica

v »Goriški tiskarni«

se priporoča sl. občinstvu za vezavo knjig, registrov, brošur itd. zagotavlja lično delo in dobro postrežbo po zmerni ceni.

Mirko Plesničar,
knjigovez.

Vsem onim, ki trpijo na

revmatizmu

se priporoča za masiranje **izoežbana maserka**, ki ima že mnogo spriceval od najrazličnejših oseb, katere je masirala z izvrstnim uspehom.

Popraša se lahko g. Jožefa Berlot, iz Št. Petra pri Gorici št. 120 in g. Justino Rusjan, iz Renč št. 20.

Fani Jelinek,
Kanal št. 45.

Naznanilo.

Podpisani uljudno naznanjam slav. občinstvu, da otvorim **dne 1. marca t. l. v Gorici na Corsu Franca Josipa št. 20**

instalacijsko delavnico

za električne naprave, plin vodo ter zalogo različnih lustrov, žarnic, mrežic za plinove luči ter vse v to stroko spadajoče potrebščine.

Slav. občinstvu se udano priporočam

Rudolf Grion,
mehaniker in elektrotehnik.

Varstvena znamka: »Štiro«
Biment. Capsel comp.
Nadomestek za

Anker Pain-Expeller

je povsod pripoznano kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 140 in 2— se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako priljubljenega domačega zdravila, se je posluževati le originalnih steklenic v skatljah z našo varstveno znamko »štiro«, ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
pri »zlatem levu« v Pragi
Isabethgasse št. 5 nova.
Dnevno razpoddajanje.

Akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu naznanja žalostno vest, da je umrl gospod

Benedikt Gruden,

odvetniški kandidat

njegov bivši član in starešina dne 15. svečana 1912.

GRADEC, 15. svečana 1912.

phil. Pavel Strmšek
t. č. tajnik.

med. Josip Majcen
t. č. predsednik.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne in ljubeznjive izraze sožalja, za podarjene vence in šopke, kakor tudi za spremstvo na zadnji poti najine ljubljene

VALESKE

izrekava na tem mestu vsim najiskrenejšo zahvalo.

Posebno v prijetno dolžnost si štejeva zahvaliti se gosp. učiteljicam za spremstvo skupno z učenkami.

GORICA, 15. februarja 1912.

Pina in Rudolf Drufovka.

POZOR!

Sloveče detektivske povesti Sherlock Holmesove izhajajo

Dobivajo se v založni knjigarni Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani kakor tudi v vseh drugih knjigarnah.

POZOR!

Slovanske igralne karte

prodaja trgovina

A. Gabršček

v Trgovskem Domu

1. Primorka, 36 listkov K 1-—
2. „ 52 „ „ 1-50
3. Slava, 32 „ „ 0-80

Primorka nadomešča laške „tressette“.

Slava nadomešča piké ecc.

Karte so zdaj zares dovršeno izdelane. Ni več nikakega opravičenega razloga, da bi se jih Slovenci ne posluževali. — Dolžnost naša je, izpodrinuti tuje izdelke.

„Tribuna“ „Splinda“

najlažja **dvokolesa** ameriškega tipa so došla v

:: velikanskem ::
število v Gorici, Stolno ul. št. 2-4.

Prijatelj, ali te ne zebe?

Dragi moj, mene ne!

Kako to? — To je jako enostavno.

Moja soproga mi skuha vsak dan izvrstno juho in dobro meso, ki je kupuje pri našem mesarju

Andreju Frandolič

v ulici Treh Kraljev (Via Tre Rè) št. 16
pri kavarn „Dogana“.

V tej mesnici se dobi zmiraj razna dirjačina, izvrstno pitana perutnina in prašičje meso vseh vrst.

Na željo g. odjemalcev pošilja meso tudi na dom.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen
GORICA

Jos. Verdi tekališče št. 37.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate kroue, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plomb. vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju

od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Udlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Došla so dvokolesa

francoskega sistema

Altena

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Melfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 128, 136, 144, 160, 180, 200, 240, za luči po 72 v.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine presto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveže.

Cene zmerne.

Milioni ljudi

je odpravilo

Kašelj

hripavost, katar, zasliženost, krčni in oslovski kašelj s

Kaiserjevimi

— prsnimi karamelami —

z znamko 3 jelke.

6050 notarsko potrjenih priznanj od raznih zdravnikov in privatnikov, kateri jamčijo za dober uspeh.

Bomboni so jako lahko zaužitni in okusni.

Zavojski so po 20 ali 40 vin., doze po 60 vin. Dobiva se v lekarnah pri G. Cristofaletti, c. kr. dvorni dobavitelj, L. Gliubich, C. B. Pontoni, Ruggiero Küner A. de Gironcoli, v mirodilnici A. Mazzoli, v lekarnah: Jurji Hus v Vipavi, L. Kurschen v Ajelu in Maks Kozower v Ajdovščini.

Dobro krepilo za želodčno slabost

in za one, ki so se prehladili ali prenaželi ali si nakopali z zaužitjem slabih, za prebavo težkih, prevročitih ali premrzlih jedi, neprijetnosti v želodcu, kakor katar, krče, bolečine, napihnjenost itd.

je dr. Engel-nov „BALDRIANUM“.

„Baldrianum“ se izkaže pri takih neprijetnostih, dokler niso še razvite, kot dobro želodčno vino z izvrstnim vspehom in zabranjuje tudi slabe posledice, kakor nervoziteto, nespečnost, omotico, stisko itd.

Vsed njegovih sestavin, ki so samoško vino z motovilničnimi kapljicami, malinovec in črešnjevec, vpliva „Baldrianum“ tudi pospešujoče pri zaprtju in zajedno krepilno na cel človeški organizem.

Dr. Engel-nov „BALDRIANUM“ ne vsebuje nikakih škodljivih sestavin ter ga lahko prenašajo slabotne osebe in otroci tudi pri daljšem uživanju. Najboljše je, če se ga zavžije zjutraj na tešče ali pa zvečer predno se gre spat eno čašico kakor za likerje. Za otroke in slabotne osebe so razredči

„BALDRIANUM“

z vročo vodo ter se mu pridene nekaj sladkorja.

Dr. Engel-nov „Baldrianum“

se dobiva v steklenicah po 3 in 4 K v vseh lekarnah, mirodilnicah in boljših prodajalnah jestvin Goriško-Gradišanske.

V Gorici, Korminu, Gradišču, Romansu, Ajelu, Campolongo, R. n. kah, Tržiču, Ajdovščini, Gor. Idriji, Tolminu, Kanalu, Čedadu, Vidmu, Palmi, Červinjanu, Ogleju itd. se dobiva v lekarnah.

Tudi pošiljajo goriške lekarne dr. Engel-nov „Baldrianum“ po izvirnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Soari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Dr. Engel-nov „Baldrianum“.

ELEGANTEN in
TRPEŽEN je

pravi

PALMA-

kaučukov podpetnik.

Podružnica

„Ljubljanske kreditne banke“

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —
Vloge na knjižice obrastuje po 4½%, vloge v tekočem računu po dogovoru.

v GORICI

— Delniška glavica K 8.000.000. —

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni sklad K 800.000. —

PODRUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst